

Dr Zdravko Kosovac, Institut za poljoprivredna istraživanja, Novi Sad

EFIKASNOST PRIMENE U KUKURUZU I REZIDUELNO DEJSTVO KOMBINACIJA HLORAMINO I METILMERKAPTO-TRIAZINA NA ČERNOZEMU

UVOD

Iako se herbicidima na bazi hloramino-triazina — Simazinom i Atrazinom — može postići uspešnije rešavanje problema zakorovljenošću u kukuruzu u odnosu na druge vrste herbicida, mogućnosti njihovog korišćenja u uslovima suvog ratarenja na černozemu sasvim su ograničene. Osnovni razlog tome je što pod uslovima suvog ratarenja na černozemu primena ovih herbicida u kukuruzu, u normalnim količinama ima kao posledicu velika oštećenja ozime pšenice i drugih narednih ratarskih kultura (Kosovac, 1964). Dejstvo ovih herbicida na korove u usevu kukuruza je u uslovima suvog ratarenja na černozemu dosta nepouzdano, usled njihove slabe rastvorljivosti u vodi (Gysin, Knüsl, 1962, Häfliger, 1963), što se naročito događa kod Simazina. Značajan nedostatak Simazina i Atrazina sastoji se i u tome što pri njihovoj upotrebi uz izostavljanje okopavanja dolazi na černozemu do povećane pojave uskolisnih korova (Kosovac, 1962, 1964).

U poslednje vreme postoji tendencija da se za uništavanje korova u kukuruzu hemijskim putem smanjene količine Simazina ili Atrazina upotrebljavaju kombinovano sa drugim herbicidima, kako bi se povećala pouzdanost i spektar dejstva na korove i otklonila opasnost rezidualnog dejstva. Kombinovana primena smanjenih količina Simazina i Atrazina sa metilmerkaptotriazinima — Prometrinom ili Ametrinom — zasluguje pažnju i radi toga što pruža izglede za efikasnije dejstvo na jednogodišnje travne korove, koji se redovno javljaju u sastavu korovske flore u kukuruzu na černozemu, a otporni su na hloramino-triazine.

METOD RADA

Ispitivanja su izvođena u toku 1963. i 1964. godine u poljskim ogledima, na oglednom polju Instituta za poljoprivredna istraživanja u Novom Sadu, na Rimskim Šančevima.

Tretiranje herbicidima u kukuruzu pre nicanja obavljeno je tri dana posle setve a posle nicanja, kada je usev kukuruza imao obrazovana tri lista.

Simazin i Atrazin su upotrebljeni u količinama od 2 i 3 kg preparata sa 50% aktivne materije, a kombinovano sa Prometrinom i Ametrinom u odnosu 2:1 u količinama od 3 i 4 kg preparata sa 50% aktivne materije na hektar.

Na tretiranim varijantama nije izvođeno okopavanje kukuruza, te su stoga bile postavljene dve kontrole, od kojih je na jednoj redovno izvođeno blagovremeno odstranjivanje korova ručnim plevljenjem, dok na drugoj kontroli korovi nisu uopšte uništavani.

Analiza stanja zakorovljenošću izvedena je pri kraju vegetacije kukuruza — određivanjem ukupnog broja širokolistnih i uskolisnih korova kao i ukupne vazdušno prošušene mase korova.

Biološka analiza količina reziduuma izvedena je sa jarim ovsem kao test-biljkom na taj način što je za dotično zemljište ustanovljena standardna krvulja fitotoksičnosti Simazina i Atrazina u količinama od 250, 500, 750 i 1000 g preparata sa 50% aktivne materije, u logaritamskim rastojanjima na osi apscise. Prema odgovarajućim vrednostima dobijenih rezultata težine suve materije nadzemnih delova jarog ovsu po pojedinim oglednim uzorcima zemljišta na standardnoj krivulji, kao antilogaritmi, određene su količine reziduuma. Uzorci zemljišta za ovu analizu uzimani su u sloju 0—10 cm, neposredno pred berbu kukuruza.

Nakon sređivanja poljskog ogleda sa kukuruzom i dubokog oranja na 35 cm izvedena je rekonstrukcija oglednog polja i setva ozime pšenice sorte Bezostaja 1.

Kao pokazatelji naknadnog dejstva ostataka herbicida uzeti su prinosi zrna i slame, kao i broj biljaka pšenice na 1m² u odnosu na stanje u tom pogledu na kontroli.

Obrada dobijenih rezultata prinosa izvedena je analizom varijance.

Ispitivanja su izvedena u uslovima suvog ratarenja na černozemu lesne terase sa sledećim hemijskim i fizičkim karakteristikama:

PH KCl	H ₂ O	mg/100 g K ₂ O P ₂ O ₅	Azot %	Humus %/d	Mehanički sastav		
					pesak	glina	koloидна glina
7,00	7,85	35,0	17,2	0,168	3,47	44,12	55,88 24,20

REZULTATI ISPITIVANJA

Uslovi vlažnosti u toku vegetacije kukuruza u 1963. godini pretežno su se kretali ispod višegodišnjeg proseka (tab. 1). Međutim, radi manjeg broja kišnih dana, sume padavina, a uz to su i uslovi vlažnosti zemljišta u maju i junu bili povoljni za pojavu korova i dejstvo primenjenih herbicida u početku vegetacije kukuruza.

Tabela 1 — Podaci o padavinama i srednjoj mesečnoj temperaturi vazduha za 1963. i 1964. godinu i višegodišnji prosek (Rimski Šančevi)

Mesec	Mesečna suma padavina u mm		Broj kišnih dana		Srednja mesečna t°C vazduha		Prosek 1948—1963.	
	1963.	1964.	Prosek 1948—1963.	1963.	1964.	1963.	1964.	
I	91,2	5,0	33,1	19	3	-7,4	-8,0	-0,1
II	44,5	28,0	43,2	19	13	-3,5	-0,6	0,7
III	24,4	45,0	35,1	11	12	3,8	3,4	4,9
IV	33,8	51,0	51,6	12	9	12,2	12,1	9,8
V	40,0	47,0	62,0	6	14	16,8	15,4	16,3
VI	40,0	62,0	80,4	7	9	21,2	22,1	19,7
VII	43,1	117,0	54,0	7	10	23,2	20,6	21,6
VIII	19,5	60,0	44,9	10	9	22,7	19,3	21,4
IX	53,8	60,0	32,3	10	9	18,3	15,9	17,2
X	1,3	62,0	33,1	4	13	11,4	12,2	11,6
XI	28,7	63,0	59,2	7	14	11,1	7,4	6,1
XII	88,1	74,0	56,5	13	14	3,4	1,0	2,0
Suma	508,4	674,0	585,4					

Nasuprot tome, uslovi vlažnosti u drugom delu vegetacije kukuruza bili su nepovoljni za usvajanje i dejstvo herbicida, naročito tokom avgusta, kada je suma padavina bila znatno ispod višegodišnjeg proseka. Uslovi vlažnosti u ovom periodu bili su tipični za stanje u ovom periodu na černozemu. Prema ranijim analizama u tom pogledu (Kosovac, 1962. 1964.) uslovi vlažnosti su tokom letnjeg perioda na černozemu pretežno u izrazitoj meri nepovoljni da korovi i kukuruz mogu permanentno usvajati i inaktivizirati herbicide na bazi hloramino-triazina. Ovo je svakako osnovni uzrok što je rezidualno dejstvo ovih herbicida u većoj meri izraženo na černozemu.

Rezultati uticaja ispitivanja varijanata uništavanja korova na prinose zrna i stabljike kukuruza, prikazani su u tab. 2.

Tabela 2 — Uticaj primene herbicida i izostavljanja okopavanja na prinos kukuruza u uslovima suvog ratarenja na černozemu

Varijanta Variety of test	Prinos — q/ha Yield — q/ha		Relativni prinos Relative Yield	
	Zrno Grain	Stabla Stalk	Zrno Grain	Stabla Stalk
Kontrola — Check (ručno plevljenje) (Hand Pulling)	43,1	62,6	100,0	100,0
Pre nicanja: — Pre emergence:				
Atrazin + Prometryn (2:1,50/-ni) — 3 kg/ha	42,4	64,0	98,3	102,2
Atrazin + Ametryn (2:1,50/-ni) — 4 kg/ha	45,7	64,0	110,1	102,2
Atrazin (50/-ni) — 2 kg/ha	40,9	60,3	94,8	96,3
Atrazin (50/-ni) — 3 kg/ha	42,4	61,3	98,3	97,9
Simazin (50/-ni) — 2 kg/ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Simazin (50/-ni) — 3 kg/ha	23,8	43,0	55,2	68,7
Simazin + Prometryn (2:1,50/-ni) — 4 kg/ha	44,2	64,0	102,5	102,2
Posle nicanja: — Post emergence:				
Atrazin + Prometryn (2:1,50/-ni) — 3 kg/ha	35,8	63,0	83,0	100,6
Atrazin + Prometryn (2:1,50/-ni) — 4 kg/ha	36,4	63,3	84,4	101,1
Atrazin (50/-ni) — 2 kg/ha	36,0	59,0	83,5	94,2
Atrazin (50/-ni) — 3 kg/ha	37,1	63,6	88,3	101,5
Atrazin + Ametryn (2:1,50/-ni) — 3 kg/ha	36,4	65,0	84,4	104,7
Atrazin + Ametryn (2:1,50/-ni) — 4 kg/ha	38,4	63,3	89,0	103,8
Kontra — Check (bez plevljenja) (Without Pulling)	0,0	0,0	0,0	0,0
LSD	5%	5,7	3,6	
	1%	7,7	5,0	

Na kontroli, gde korovi uopšte nisu uništavani, usev kukuruza je bio već do avgusta meseca potpuno ugušen, što pokazuje da zakorovljeno predstavlja bitan ograničavajući faktor u proizvodnji kukuruza, odnosno da na černozemu proizvodnja kukuruza postaje nemoguća, ako se u njemu ne obavlja uništavanje korova. Usev kukuruza je bio uništen i na površinama gde je pre nicanja ovog useva primenjen Simazin u količinama od 2 kg preparata po hektaru. Na varijantama, gde je pre nicanja kukuruza upotrebljena količina od 3

kg Simazina po hektaru, usev kukuruza nije bio uništen, ali je zbog korova vrlo mnogo zaostao u rastu i podbacio u prinosima. To pokazuje da je Simazin u znatno većoj meri zavisan u dejstvu na korove od uslova vlažnosti zemljišta od Atrazina i da je kao takav manje pogodan za primenu u kukuruzu pod uslovima suvog ratarenja na černozemu. Pri uništavanju korova Atrazinom i kombinacijama Atrazina i Simazina s Prometrinom primenom pre nicanja kukuruza nisu dobijene signifikantne razlike u visini prinosa zrna i stabljike u odnosu na prinose na kontroli, gde su korovi odstranjeni plevljenjem bez okopavanja kukuruza. Međutim, kombinovanom upotrebom Simazina, a osobito Atrazina sa Prometrinom u količini od 4 kg preparata sa 50% aktivne materije i u odnosu 2:1, bile su ispoljene tendencije povećanja prinosa zrna i stabljike kukuruza u odnosu na kontrolu i ostale varijante primene herbicida pre nicanja kukuruza, kod kojih je u manjoj ili jačoj meri bila izražena tendencija smanjenja prinosa u odnosu na visinu prinosa na kontroli.

U odnosu na primenu pre nicanja kukuruza primenom herbicida posle nicanja kukuruza postignuti su niži prinosi zrna, dok u prinosima stabljike nisu postojale pouzdane razlike. To pokazuje da se primenom herbicida posle nicanja kukuruza, kada se tretiranje izvodi blagovremeno, postižu slabiji rezultati u prinosima u odnosu na rezultate u tom pogledu pri upotrebi herbicida pre nicanja kukuruza. Posmatrano sa stanovišta uslova u praksi primenom herbicida posle nicanja kukuruza mogu se očekivati još slabiji rezultati, jer se prskanje, usled velikih površina pod kukuruzom, nedovoljne aparature ili pak loših vremenskih prilika, velikim delom ne može blagovremeno sprovesti.

Efikasnost dejstva upotrebljenih herbicida na korove u usevu kukuruza prikazana je u tab.3.

Između pojedinih vrsta i količina herbicida, kao i između njihove primeњene pre i posle nicanja kukuruza, postojale su znatne razlike u efikasnosti dejstva na ukupnu brojnost i masu korova. Efikasnost dejstva Simazina i Atrazina na ukupan broj i masu korova u usevu kukuruza bila je u svim slučajevima znatno slabija od efikasnosti u ovom pogledu njihovih kombinacija sa Prometrinom i Ametrinom.

Dejstvo Simazina i Atrazina na širokolisne korove bilo je efikasnije od njihovog dejstva na uskolisne korove u usevu kukuruza, što pokazuje da primena ovih herbicida bez izvođenja okopavanja kukuruza dovodi na černozemu do promena u odnosima između širokolisnih i uskolisnih korova na taj način, što se brojnost uskolisnih korova povećava. Od uskolisnih korova mogli smo konstatovati jednogodišnje vrste iz roda *Setaria* i vrstu *Panicum crus galli*, na koje se potpuno odnosilo ovo povećanje. Kod primene Simazina bila je posebno ispoljena nedovoljna efikasnost ovog herbicida na štit (Amaranthus retroflexus L.) što je bilo u saglasnosti s ranijim konstatacijama u ovom pogledu (Virág, Marton, Varga, 1960. Kosovac, 1962. (1964).

Kombinacije Simazina i Atrazina s Prometrinom i Ametrinom takođe su ispoljile veću efikasnost u uništavanju širokolisnih korova, ali je njihova efikasnost uništavanja i uskolisnih korova bila značajno veća nego kod Simazina i Atrazina. To označava da se kombinovanom primenom Simazina i Atrazina s Metilmerkapto-triazinima bez okopavanja kukuruza uspešno može ublažiti problem promene u odnosima između širokolisnih i uskolisnih korova u usevu kukuruza, a time i na oranicama černozema smanjivanjem tempa povećanja brojnosti uskolisnih korova u odnosu na stanje u tom pogledu pri upotrebi Simazina i Atrazina.

Tabela 3 — Efikasnost dejstva herbicida na korove u usevu kukuruza

Varijanta Variety of test	Ukupan broj korova	30 m ²		% K — % to Check				
		Broj širokolis- nih korova	Broj uskolis- nih korova					
Kontrola — Check (bez plevljenja) (without Pulling)								
	1.212,0	992,0	220,0	42,2	100,0	100,0	100,0	100,0
Pre nicanja: — Pre emergence:								
Atrazin + Prometryn (2:1,50% o-ni) — 3 kg/ha	290,8	94,0	196,8	8,010	23,4	9,5	89,4	19,0
Atrazin + Prometryn (2:1,50% o-ni) — 4 kg/ha	70,6	24,4	46,2	4,200	5,8	2,5	21,0	9,9
Atrazin (50% o-ni) — 2 kg/ha	367,0	76,0	291,0	17,250	30,3	7,7	132,3	40,8
Atrazin (50% o-ni) — 3 kg/ha	329,2	58,4	270,8	12,300	27,1	5,9	123,0	29,1
Simazin (50% o-ni) — 2 kg/ha	729,2	631,7	97,5	24,060	60,2	63,7	44,3	57,0
Simazin (50% o-ni) — 3 kg/ha	570,6	451,2	119,4	16,590	47,1	45,5	54,3	39,3
Simazin + Prometryn (2:1,50% o-ni) — 4 kg/ha	61,8	37,8	24,0	5,190	5,1	3,8	11,9	12,3
Posle nicanja: — Post emergence:								
Atrazin + Prometryn (2:1,50% o-ni) — 3 kg/ha	166,8	52,2	114,6	7,650	13,8	5,3	52,1	18,1
Atrazin + Prometryn (2:1,50% o-ni) — 4 kg/ha	111,2	9,6	101,6	2,970	9,2	0,9	46,2	7,0
Atrazin (50% o-ni) — 2 kg/ha	478,3	276,2	202,1	34,590	39,5	27,8	91,9	81,9
Atrazin (50% o-ni) — 3 kg/ha	353,4	203,8	149,6	20,460	29,2	20,5	68,0	48,4
Atrazin + Ametryn (2:1,50% o-ni) — 3 kg/ha	70,6	12,4	58,2	3,360	5,8	1,2	26,4	7,9
Atrazin + Ametryn (2:1,50% o-ni) — 4 kg/ha	71,0	5,8	65,2	2,550	5,9	0,6	29,6	6,0

Biološkom analizom konstatovane količine reziduumima Simazina i Atrazina pri završetku vegetacije kukuruza, prikazane su u tab. 4.

U količinama reziduumima, koji su konstatovani u svim slučajevima, postojale su izvesne razlike, a sastojale su se u tome, što su pri upotrebi herbicida posle nicanja kukuruza njihovi ostaci bili veći nego pri njihovoj primeni pre nicanja kukuruza. Količine reziduumma Simazina bile su u svim slučajevima veće od reziduumma Atrazina.

Biološkom analizom sa slaćicom kao test-biljkom moglo se konstatovati da su ostaci herbicida nakon dubokog oranja na 35 cm bili raspoređeni u sloju od 20 — 35 cm dubine, pri čemu je njihova koncentracija bila veća u slojevima 25 — 30 i 30 — 35 cm, nego u sloju 20 — 25 cm. To pokazuje da se ostaci Triazina posle dubokog oranja raspoređuju u donjim slojevima oranice, čime se njihova koncentracija znatno smanjuje, jer su pre preoravanja nalazeni samo u površinskom sloju od 0 — 5 cm.

Dobijeni rezultati naknadnog dejstva ustanovljenih reziduuma herbicida na ozimu pšenici, kao narednu kulturu posle kukuruza, prikazani su u tabeli 5.

Tabela 4 — Količina reziduumu u obliku 50%‑og Simazina i Atrazina

	Pre nicanja: — Pre emergence:	
Atrazin+Prometryn — 3 kg/ha		620
Atrazin+Prometryn — 4 kg/ha		660
Atrazin — 2 kg/ha		420
Atrazin — 3 kg/ha		692
Simazin — 2 kg/ha		530
Simazin — 3 kg/ha		780
Simazin+Prometryn — 4 kg/ha		700
Posle nicanja: — Post emergence:		
Atrazin+Prometryn — 3 kg/ha		692
Atrazin+Prometryn — 4 kg/ha		750
Atrazin — 2 kg/ha		692
Atrazin — 3 kg/ha		740
Atrazin+Ametryn — 3 kg/ha		650
Atrazin+Ametryn — 4 kg/ha		700

Tabela 5 — Uticaj ostataka herbicida pod uslovima suvog ratarenja na černozemu na prinos i sklop ozime pšenice

Varijanta Variety of test	Prinos — q/ha Yield — q/ha			Relativni prinos Relative Yield		
	Zrno Grain	Slama Stalk	Sklop/m ² Number of Plants/m ²	Zrno Grain	Slama Stalk	Sklop/m ² Number of Plants/m ²
Kontrola — Check	30,66	44,00	314,0	100,0	100,0	100,0
Pre nicanja — Pre emergence:						
Atrazin+Prometryn (2:1,50%-ni) — 3 kg/ha	30,20	47,33	315,8	98,5	107,6	100,6
Atrazin+Prometryn (2:1,50%-ni) — 4 kg/ha	29,93	44,66	279,2	97,6	101,5	88,9
Atrazin (50%-ni) — 2 kg/ha	28,46	43,93	322,6	92,8	99,8	102,7
Atrazin (50%-ni) — 3 kg/ha	30,00	42,86	276,0	97,8	97,4	87,9
Simazin (50%-ni) — 2 kg/ha	31,66	47,46	314,4	103,3	107,9	100,1
Simazin (50%-ni) — 3 kg/ha	31,20	45,00	298,4	101,8	102,3	95,0
Simazin+Prometryn (2:1,50%-ni) — 3 kg/ha	31,60	44,00	300,4	103,1	100,0	95,7
Posle nicanja: — Post emergence:						
Atrazin+Prometryn (2:1,50%-ni) — 3 kg/ha	30,73	39,06	318,4	100,2	88,8	101,4
Atrazin+Prometryn (2:1,50%-ni) — 4 kg/ha	30,60	39,66	314,4	99,8	90,1	100,1
Atrazin (50%-ni) — 2 kg/ha	31,33	45,26	278,2	102,2	102,9	88,6
Atrazin (50%-ni) — 3 kg/ha	28,80	46,93	305,6	93,9	106,6	97,3
Atrazin+Ametryn (2:1,50%-ni) — 3 kg/ha	29,46	42,13	277,6	96,1	95,7	88,4
Atrazin+Ametryn (2:1,50%-ni) — 4 kg/ha	30,53	42,40	301,6	99,6	96,4	96,0
5%	3,41	5,14	72,0			
LSD						
1%	4,53	6,84	95,0			

U visini prinosa zrna i stabljičke, kao i broja biljaka ozime pšenice na površinama pod kukuruzom, koje su tretirane herbicidima, nisu postojale signifikantne razlike u odnosu na prinose i sklop na kontroli. To označava da nije postojala pouzdanost u ispoljavanju reziduelnog dejstva ustanovljenih količina reziduuma herbicida na ozimu pšenici kao narednu kulturu posle kukuruza. Stoga se može uzeti kao sasvim pouzdano da se smanjenjem količina Simazina i Atrazina i kombinovanom upotreboom tako smanjenih količina ovih herbicida sa Metilmerkapto-triazinima znatno umanjuju opasnosti i štetne posledice reziduelnog dejstva na naredne ratarske kulture. Međutim, ovaj problem za uslove suvog ratarenja na černozemu ipak se ne rešava na ovaj način, što bi bilo urađeno da se upotrebljene količine herbicida potpuno inaktiviraju do kraja vegetacije kukuruza.

ZAKLJUČAK

Na osnovu navedenih rezultata može se zaključiti:

— Kombinacije Atrazina i Simazina s Prometrinom i Ametrinom mogu se koristiti u proizvodnji kukuruza pod uslovima suvog ratarenja na černozemu sa značajnim prednostima.

— Upotrebom kombinacija Atrazina i Simazina s Prometrinom i Ametrimnom postiže se veća efikasnost u uništavanju jednogodišnjih travnih korova u odnosu na efikasnost Simazina i Atrazina u tom pogledu.

— Primenom ovih herbicida pre nicanja kukuruza postižu se na černozemu uspešniji rezultati u odnosu na njihovu upotrebu posle nicanja kukuruza.

— U uslovima suvog ratarenja na černozemu ne dolazi do potpune inaktivacije upotrebljenih količina ovih herbicida tokom vegetacije kukuruza, nego oni zaostaju u izvesnim količinama reziduuma koji se nakon dubokog oranja na 35 cm iz površinskog sloja zemljišta raspoređuju u sloju od 25 — 35 cm dubine.

— Biološkom analizom konstatovane količine do 780 g Simazina i 750 g Atrazina u obliku preparata sa 50% aktivne materije po hektaru nisu uticale s pouzdanim razlikama na prinos zrna i stabljičke, a ni na broj biljaka ozime pšenice kao naredne kulture.

— Kombinovanom primenom smanjenih količina Simazina i Atrazina s Metilmerkapto-triazinima opasnosti reziduelnog dejstva pod uslovima suvog ratarenja na černozemu ne otklanaju se potpuno, ali se u značajnoj meri umanjuju.

THE EFFICIENCY OF USE AND THE RESIDUARY EFFECT OF COMBINATION OF THE CHLORAMINE — AND METHYLMERCAPTO-TRIASINE FOR CORN ON CHERNOZEM SILOS

By Dr. Zdravko Kosovac

Institute for agricultural research — Novi Sad

SUMMARY

The investigations were carried out in dry-farming corn production on the loess terrace of chernozem soils in Vojvodina (Yugoslavia).

On the base of results listed in tables, the author made the following conclusions:

— The combinations of diminished quantities of Simasine and Atrasine with Methylmercapto-triasines (Prometrine or Ametrine) may be used with remarkable advantage for corn production under dry-farming conditions on the chernozem soils.

— By the combined use of these herbicides a more efficient control of annual grassy weeds can be obtained than by the use of Simasine and Atrasine.

— These two combined herbicides on the chernozem soils produced better results, when used before the appearance of young plants of corn, than if used after it.

— Under dry-farming conditions on chernozem soils, the applied quantities of these herbicides are not completely inactivated during the growing season of the corn. The remained quantities of the residue are removed after the deep plowing (to 35 cm) from the surface layer from 0—5 cm, to the deeper layer from 20—35 cm.

— The quantities of 780 gr. of Simasine and up to 750 gr. of Atrasine (used as a produce with 50% of the active substance per hectare), found as a residue by a biological analysis, did not influence significantly the yield, the quantity of straw and not the number of the plants of winter wheat sown as a second crop after the corn.

— By the combined use of diminished quantities of Simasine and Atrasine with Prometrine or Ametrine, the dangers of the residuary effect in the conditions of dry-farming on the chernozem soils are not completely abolished, but they are diminished considerably.

LITERATURA

- Gysin H, Knüsli E. — Himija i gerbicidnie svojstva proizvodnih triazinov, Uspehi v oblasti izučenia pesticidov, 1962, Moskva.
- Häfliger E. — Die Triazin—Präparate und ihre Anwendungsmöglichkeiten im Feld—und Gemusebau, ref. 5. Deutsche Beschprechung über Unkrautbiologie und — bekämpfung, 1963, Hohenheim—Stuttgart.
- Kosovac Z. — Prilog rešavanju problema okopavanja kukuruza u uslovima suzbijanja korova herbicidima, »Savremena Poljoprivreda«, br. 3, 1962, No. vi Sad.
- Kosovac Z. — Biološko i reziduelno dejstvo herbicida na bazi Triazina i fenok-siréetne kiseline na korovsku floru u kukuruzu na černozemu u južnoj Baćkoj (disertacija).
- Virág A. Marton G. Varga J. — Vegyszeres gyomirtás a kukoricavetsekban, Földművelésügyi miniszterium allami gazdaságok fölgazgatósága, 1960, Budapest.

ZAKLJUČAK

U ovom radu je podani opis eksperimentalnih rezultata o učinku herbicida na rast kukuruza na černozemnim zemljama. Uzimajući u obzir da se u ovim zemljama uzgajaju razne vrste kukuruza, a u posebnim slučajevima i kukuruzna pšenica, u kojoj je učinkovitost herbicida veoma mala, u svrhu kontroliranja živočića i biljki, uključujući i nekim vrstama kukuruza, u ovim zemljama se primenjuju herbicidi. Uzimajući u obzir da se u ovim zemljama uzgajaju razne vrste kukuruza, a u posebnim slučajevima i kukuruzna pšenica, u kojoj je učinkovitost herbicida veoma mala, u svrhu kontroliranja živočića i biljki, uključujući i nekim vrstama kukuruza, u ovim zemljama se primenjuju herbicidi.